

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

Ortak 3RP Koruma Sektörü İstişare Toplantısı

30 Eylül 2024

Toplantı Gündemi

Sabah Oturumu

- Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 8. Tur Verilerinin Sunumu
- Ortak 3RP Ulusal Koruma / Ulusal Çocuk Koruma / Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektör İstişareleri

Öğleden Sonra Oturumu

- İzleme & Değerlendirme İstişaresi

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 8. Tur Verilerinin Sunumu

3RP Ulusal Koruma Sektörü Koordinatörü & 3RP Koruma Sektörü Bilgi Yönetimi

HEDEFLER

Hedef ve Amaç:

- 3RP Koruma Sektörü, UNHCR liderliğinde, Haziran 2020'den bu yana ortak ihtiyaç analizleri yürütmektedir.
- Amaç, koruma ve insani yardım durumunu anlamak, ihtiyaçları sistematik olarak belirlemek ve kanıta dayalı programlama ve savunuculuk çabalarını desteklemektir.

Değerlendirme Aracı:

- Esas olarak korumaya odaklanan uyumlu ve kurumlar-arası bir araç olup, eğitim, geçim kaynakları, temel ihtiyaçlar ve sağlık konularında da ek sorulara yer verilmektedir.
- Hizmetlere erişimi değerlendirmek ve zaman değişen eğilimleri karşılaştırmak amacıyla turlar arasında tutarlı olacak şekilde tasarlanmıştır.

Tematik Alanlar

- Bilgiye Erişim
- Hizmetlere Erişim
- Eğitim ve Sağlık Hizmetlerine Erişim
- İş Piyasası/Gelir ve Temel İhtiyaçlar
- Sosyal Yardıma Erişim
- Koruma ve Toplum Seviyesinde Endişeler
- Hukuki Desteğe ve Adli Yardıma Erişim
- Belgelendirmeye Erişim

GENEL BAKIŞ

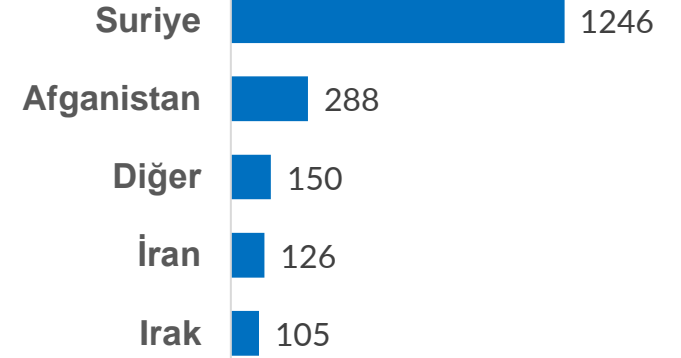
TAMAMLANAN GÖRÜŞMELER

1,915 Hane
9,510 Birey

NÜFUS KAPSAMI

Ortaklardan
hizmet alan
mülteciler ve
sığınmacılar.

VERİ TOPLAYAN KURUMLAR

ARSA, ASAM/SGDD, CARE, DRC, EL-BIR, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Genç Hayat Vakfı, GOAL, Gökkuşluğu Derneği, İGAM, İKGV, Maharet, MSYDD, Save the Children, SEVKAR, STL, TRC, Uluslararası Doktorlar Derneği, UNHCR, WALD ve WHH.

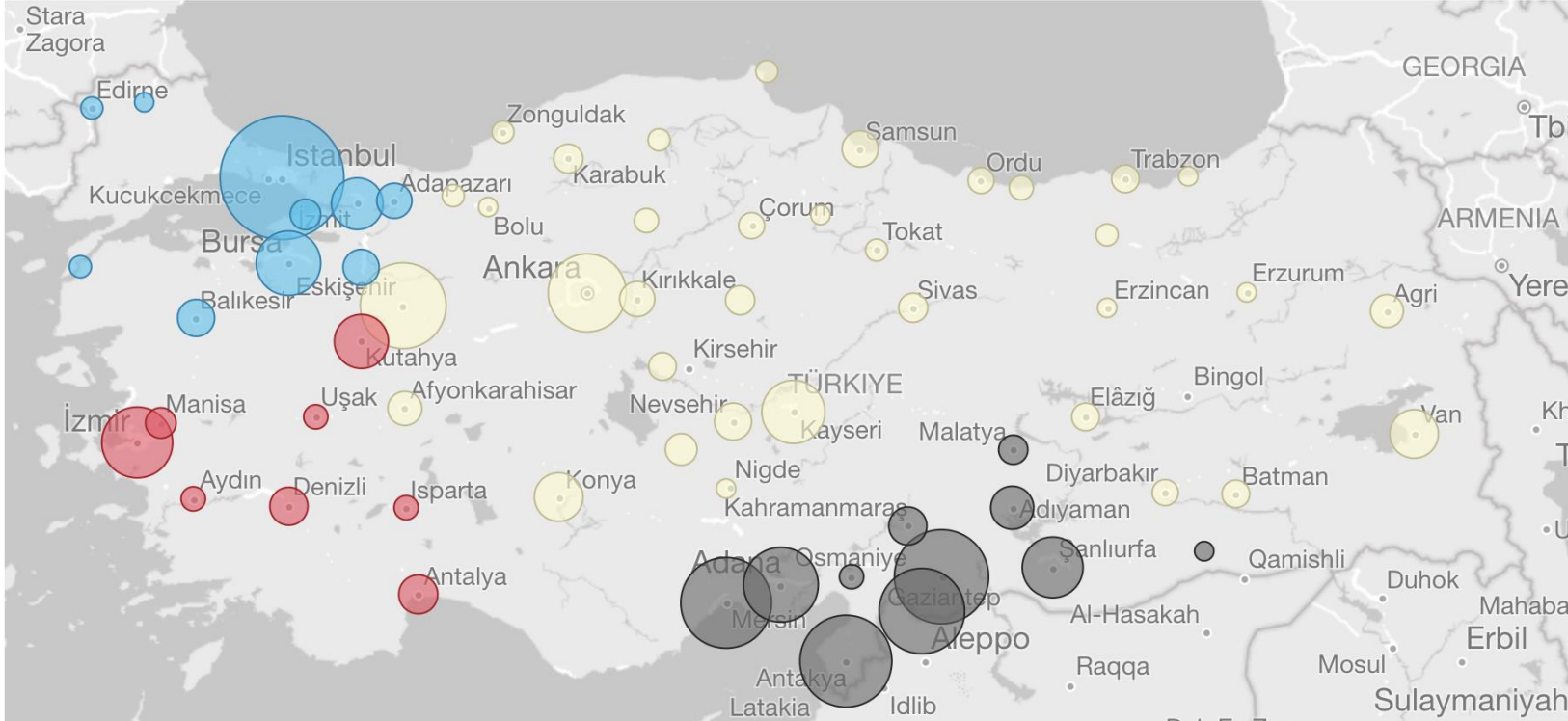

VERİ TOPLAMA

24 Haziran - 26 Temmuz 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

GENEL BAKIŞ

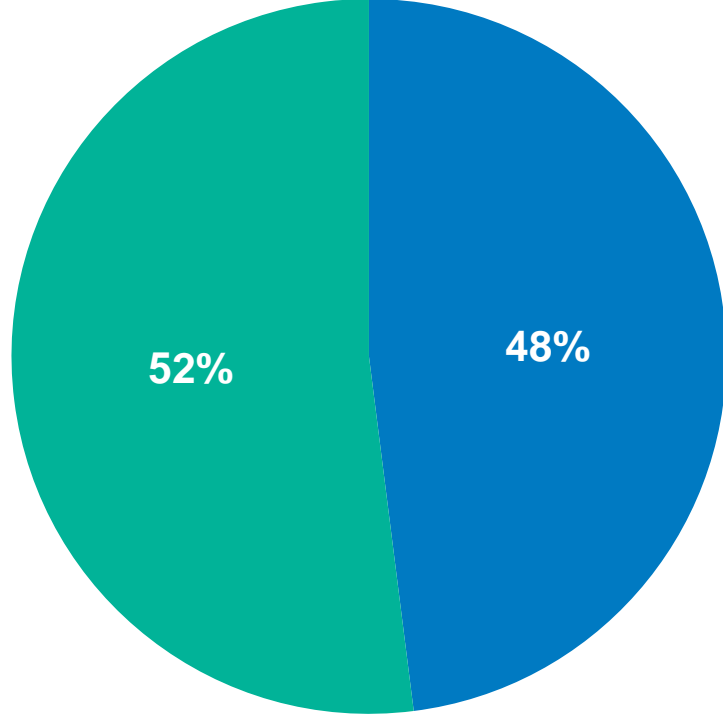
Zone ● Zone 1 ● Zone 2 ● Zone 3 ● Zone 4

Göç İdaresi Başkanlığı'nın Geçici Koruma kayıt istatistikleri (il kırılımlı) ve Uluslararası Koruma başvuru ve statü sahiplerine yönelik ortakların veri tabanlarında kayıtlı dosya yükü istatistikleri doğrultusunda, en çok görüşme Güneydoğu'da (700) yapılmış, bunu İç Anadolu ve Karadeniz (656 görüşme), Marmara (404) ve Ege (155) bölgeleri izlemiştir.

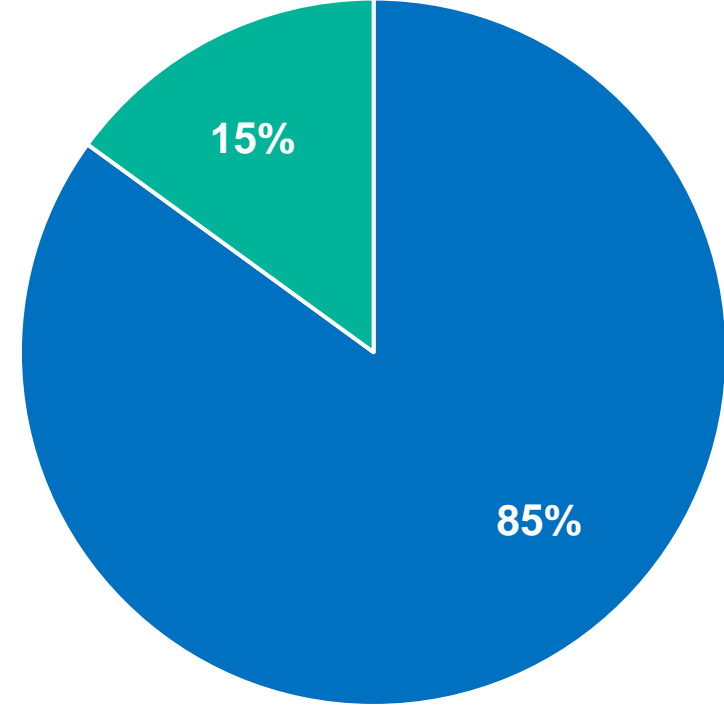
GENEL BAKIŞ

Cinsiyet Kırılımı (katılımcı düzeyinde)

■ Erkek ■ Kadın

Kentsel ve Kırsal Bölgeler Kırılımı

■ Kentsel ■ Kırsal

YASAL STATÜ

Katılımcıların %98'i Göç İdaresi Başkanlığı'na kayıtlıdır.

%66 Geçici Koruma

%29 Uluslararası Koruma

%2 Oturma izni

%1 Kayıt ve belgelendirme beklemektedir.

Uluslararası Koruma Statü Kırılımı (ilk üç)

%55 Uluslararası Koruma statü sahibi

%25 Uluslararası Koruma statü belirleme mülakatı bekleyenler

%5'i mahkemeye başvurmuş ve karar beklemekte

Geçici Koruma Statüsü Kırılımı (ilk üç)

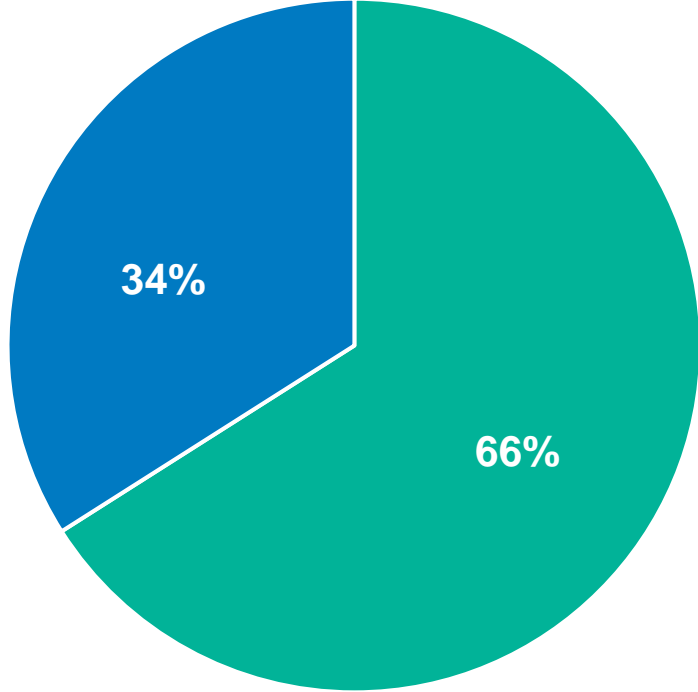
%97 Geçici Koruma statü sahibi

%2 Geçici Koruma kayıt belgesi sahibi

<%1 Adres kaydı/güncellemesi yapılmadığından ötürü kimlik numarası sistemde pasif görünenler

ÖZEL İHTİYAÇLAR

■ Özel İhtiyaç Sahibi ■ Özel İhtiyaç Sahibi Değil

Özel İhtiyaçların Kırılımı (Hane seviyesinde, ilk beş)

Kronik tıbbi durum (%34)

Kritik tıbbi durum (%11)

Engelli bireyler (%10)

Tek ebeveynli hane sorumlusu (%8)

Yalnız kadın (%6)

ENGELLİLİK DURUMU

Washington Grubu Soru Seti kullanılarak yapılan değerlendirmede **engellilik durumu yaygınlık oranı %15** olarak tespit edilmiştir.

(Muhtemel) engeli olduğu tespit edilenlerin **çoğunluğu, hareket etme ve görmeyle alakalı engellilik durumları olduğunu belirtmiştir.**

Bu katılımcıların;

%41'inin geçerli raporu olduğu

%28'inin rapora ihtiyacı olmadığı

%13'ünün rapor almayı denediği ancak alamadığı

%11'inin rapor almayı denemediği

%7'sininse artık geçerli raporu olmadığı tespit edilmiştir

Rapor almada karşılaşılan başlıca zorluklar/engellerin başında; nasıl/nereden alınacağına ilişkin bilgi eksikliği (%28), rapor alma gerekliliği konusunda bilgi/farkındalık eksikliği (%22), maddi zorluklar (%22) ve hastanelerin rapor vermeyi reddetmesi (%22) gelmektedir.

BİLGİYE ERİŞİM

Katılımcıların %51'i Türkiye'deki **hak ve hizmetler konusunda** yeterince bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir.

Başlıca bilgi kaynakları arasında arkadaşlar, aile ve komşular (%50), çevrimiçi mülteci grupları (%39) ve STK'lar/ve toplum temelli kuruluşlar (%25) yer almaktadır.

Bilgi almak için tercih edilen kanallar arasında mesajlaşma uygulamaları (%32), sosyal medya (%31) ve yüz yüze bireysel danışmanlık (%30) yer almaktadır.

Temel Bilgi İhtiyaçları

İGİM hizmetleri (%38)

Üçüncü ülkeye yerleştirme (%29)

Sosyal hizmetler (%20)

Temel Bilgi İhtiyaçları (Göç İdaresi Başkanlığı)

Kayıt ve belgelendirme (%30)

Adres kaydı/güncellemesi (%30)

Geri bildirim ve şikayet mekanizmaları (%26)

GERİ BİLDİRİM, ŞİKAYET VE YANIT MEKANİZMALARINA ERİŞİM

Katılımcıların %41'i insani yardım hizmet sağlayıcılarına **geri bildirim ve Şikayet** iletmek için kullanılan kanallar/mekanizmaların farkında olup, %55'iyse farkında değildir.

Toplum Tarafından Bilinen Temel Geri Bildirim, Şikayet ve Yanıt Mekanizmalarına Erişim (ilk beş)

Acil durum hatları/destek hatları (29%)

Yüz yüze etkileŐimler (kamu kurumları) (18%)

Sosyal medya (13%)

Yüz yüze etkileŐimler (sivil toplum aktörleri) (12%)

Öneri kutuları (9%)

Ek bir %11'lik kesim ise hizmet sağlayıcılara geri bildirimde/Őikâyette bulunmak istemediklerini belirtmiştir.

HİZMETLERE ERİŞİM

Hizmetlere erişmeye çalışan %88'lik kesimin **%56'sı son altı ay içinde temel hizmetlere erişebilmiş, %32'si ise erişememiştir.**

Hizmetlere erişimde karşılaşılan başlıca engeller/zorluklar arasında **hizmet sağlayıcıların yardımcı olmaması (%19), randevu alamama (%18) ve maddi zorluklar (%15) yer almaktadır.**

Erişilmesi Zor Hizmetler (ilk üç)

İGİM (%39)

Sağlık Hizmetleri (%28)

BM Kurumları (%12)

Erişilmesi Zor İGİM Hizmetleri (ilk üç)

Seyahat izinlerinin alınması/uzatılması (%31)

Veri güncelleme (%29)

Adres kaydı/güncellemesi (%25)

SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİM

Katılımcıların %28'i sağlık hizmetlerine erişmeye çalışmış ancak erişememiştir.

Sağlık hizmetlerine erişimde karşılaşılan başlıca engeller/zorluklar arasında **bir senelik kayıt süresinin dolması nedeniyle sağlık sigortalarının İGİM tarafından devre dışı bırakılması (%19), randevu alamama (%15) ve dil bariyeri (%14)** yer almaktadır.

Sağlık Sigortalarının Devre Dışı Bırakılması

Katılımcıların %28'i sigortalarının yeniden etkinleştirilmesini potansiyel olarak sağlayacak özel ihtiyaçlardan herhangi birine sahip olmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların yalnızca %4'ü yeniden aktivasyon talebinde bulunmak için İGİM'e başvuruda bulunmamıştır.

Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı (CSÜS) Hizmetlerine Erişim

CSÜS hizmetlerine erişmeye ihtiyaç duymadı (%50)
Erişemedi (%27)

Erişimde herhangi bir zorlukla karşılaşmadı (%11)
Evet, ancak erişimde zorluklarla karşılaştı (%3)

EĞİTİME ERİŞİM - 1

Okul çağında çocuğu olan hanelerin **%62'si tüm çocuklarının okula gittiğini, %18'i hiçbir çocuğun gitmediğini, %10'u bazılarının gittiğini ve %10'u da çoğunluğunun gittiğini iletmiştir.**

%33'ü çocuklarının okula devam etmesinde herhangi bir zorlukla karşılaşmadıklarını belirtirken, %37'si maddi zorluklardan, %27'si ise akran zorbalığından bahsetmektedir.

Okula Kayıt Sırasında Karşılaşılan Zorluklar

Kayıt sürecine ilişkin bilgi eksikliği
Adres kaydı eksikliği
Okul yönetimi tarafından bildirilen kontenjan/kapasite sorunları

Çocukların Okul Dışı Kalmasının Nedenleri

Maddi zorluklar (%38)
Çocuğun çalışıyor olması (%17)
Akran zorbalığı (%17)

EĞİTİME ERİŞİM - 2

Katılımcıların **%84'ü hanelerinden kimsenin yükseköğrenime devam etmediğini** belirtmiştir. En çok katılım gösterilen yükseköğrenim türleri, ön lisans (%7) ve lisans (%5) düzeyindedir.

Yükseköğretime devam etmemenin başlıca nedenleri arasında **ilgisizlik** (%33), **maddi zorluklar** (%27) ve **diğer nedenler** (%23) yer almaktadır.

Mesleki Kurslara/Dil Kurslarına Erişim

%66'sı katılmıyor
%21'i Türkçe dil kurslarına katılıyor
%9'u mesleki kurslara katılıyor
%4'ü genel/hobi kurslarına katılıyor

Mesleki Kurslara/Dil Kurslarına Katılma Motivasyonu

Toplumla entegrasyonu geliştirmek için (%64)
İşgücü piyasasına erişim için (%33)
Diğer nedenler (%3)

İŞ PİYASASINA ERİŞİM

Hanelerin **%78'i** şu anda en az bir hane üyesinin çalıştığını bildirirken, **%22'si** hanelerinden kimsenin çalışmadığını iletmiştir.

Hane içinde çalıştığını teyit edenlerin **%63'ü** **kayıt dışı işlerde** (günlük ve güvencesiz işler dahil) çalıştığını belirtirken, **%15'i** **çalışma izni ile** çalıştığını iletmiştir.

İstihdam Türü

Kısa süreli/düzensiz işler (%58)
Kişi/şirket/hanehalkı için çalışma (%30)
Mevsimlik iş (%11)
Kendi işi/serbest çalışan ve başkalarını istihdam etme (%10)

İşsizlik Nedenleri (ilk üç)

Şu anda çalışmıyor ama iş arıyor/çalışabilir durumda (%17)
İş aramıyor, çalışmak için uygun değil (%14)
Uzun süreli sağlık sorunu, yaralanma, engellilik durumu bulunma (%14)

GELİR VE HARCAMALAR

Birincil gelir kaynakları arasında kayıt dışı istihdam (düzensiz/günlük işler), kayıtlı istihdam ve kayıt dışı istihdam (uzun süreli/düzenli işler) yer almaktadır.

Hanelerin **%71**'i son 6 ay içinde **maddi durumlarının kötüleştiğini** bildirmiştir.

Ortalama Harcama

Hane halkı düzeyinde ortalama aylık harcama 28.000 TL'dir.

Kişi başına ortalama harcama 5650 TL'dir.

Harcama Kategorileri (ilk üç)

Gıda (≈ 9500 TL ortalama)

Kira (≈ 7300 TL ortalama)

Diğer (≈ 3900 TL ortalama)

TEMEL İHTİYAÇLARA ERİŞİM

Hanelerin **%82'si aylık giderlerini ve temel ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamamaktadır.**

Hanelerin **%73'ü maddi durumlarıyla başa çıkmak için hayatta kalma stratejisi benimsediklerini** bildirmiştir.

Hayatta Kalma Stratejilerinin Kırılımı (ilk üç)

Borç para/ havale (%44)

Temel gıda harcamalarının azaltılması (%42)

Temel gıda alımının azaltılması (%31)

Karşılanması Zor Giderler (ilk üç)

Kira/konut (%47)

Gıda (%41)

Temel gıda dışı ihtiyaçlar (%29)

%24'lük bir kesim ise aşağıdaki giderlerin (yukarıdakilere ek olarak) hiçbirini karşılayamadıklarını belirtmiştir: ev eşyaları, faturalar, hijyen, sağlık, internet, iletişim, ulaşım, eğitim ve borç para/ havale.

SOSYAL YARDIMA ERİŞİM

Hanelerin **%48'i sosyal yardım aldığını** teyit etmektedir (%30'u dñzenli, %18'i tek seferlik yardım almaktadır).

Alınan Sosyal Yardım Türü

Nakit (%77)

Ayni (%19)

Her ikisi de (%4)

Alınan Yardımdan Duyulan Memnuniyet

Yardımlar ihtiyaçları kısmen karşılıyor (%51)

Yardımlar ihtiyaçları karşılamıyor (%32)

Yardımlar ihtiyaçları karşılamakta (%16)

KORUMA ENDİŐELERİ

Koruma risklerindeki artış, toplum üyeleri tarafından aşağıdaki gibi gözlemlenmeye devam etmektedir (en yüksekten en düşüğe):

- Akran zorbalığı (%54)
- Çocuk işçiliği (%50)
- Ev sahibi toplumla çatışma/gerginlik (%47)
- Hane halkı üyeleri arasında çatışma (%36)
- Zorla çocukların dilendirilmesi (%33)
- Hane içi şiddet (%30)
- Fiziksel ve duygusal şiddet (%29)
- Çocuk evlilikleri (%28)
- Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik cinsel şiddet ve istismar (%26)
- Alkol/madde kullanımı (%22)

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ

Katılımcıların %5'i hanelerinde çalışan bir çocuk olduğunu raporlamıştır.

Çocukların çalıştığı başlıca sektörler tekstil ve terzilik (%29), diğer (%18), tarım ve hayvancılık (%13) ve inşaat (%13).

Çocuk İşçiliğinin Nedenleri

Hane geliri ihtiyaçları/giderleri karşılamaya yetmiyor (%34)

Çocuk hanehalkı bütçesine katkıda bulunmak istiyor (%20)

Çalışan başka hanehalkı üyesi yok (%17)

Çocuk İşçiliği Koşulları

Yeterli mola/izin günleri olmaksızın uzun çalışma saatleri (%46)

Diğer (%20)

Sözlü/fiziksel şiddete maruz kalma (%16)

İş yerinde yaralanmalar veya kazalar (%12)

Tehlikeli çalışma ortamı (%5)

RUH SAĞLIĞI VE PSİKOSOSYAL DESTEK

%61'i toplumlarındaki stres seviyelerinde artış gözlemlemiştir.

Katılımcı düzeyinde, **%34'ü “kendilerini iyi hissetmediklerini”** belirtmiştir.

Ruh Sağlığı ve Psikososyal Desteğe Erişim

Almadı ve ilgilenmiyor (%32)

Almadı ama almak istiyor (%15)

Nereden/nasıl erişileceğine dair bilgi eksikliği nedeniyle almadı (%11)

Birkaç kez aldı ancak devam etmedi (%11)

Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek Hizmetlerine Erişimde Karşılaşılan Zorluklar

Mevcut destekler hakkında bilgi eksikliği (%22)

Bilmiyor (%20)

Hizmet sağlayıcıya ulaşım eksikliği (%16)

Bölgede destek mevcut değil (%16)

DESTEK MEKANİZMALARI

Bir koruma endişesi ile karşılaştıklarında, katılımcılar **öncelikle aşağıda belirtilen mekanizmalardan destek aradıklarını** belirtmiştir:

Polis (%60)

Aile üyeleri ve/veya akrabalar (%31)

Ulusal ve uluslararası STK'lar (%28)

BM kurumları (%16)

Komşular (%15)

İGİM (%12)

Destek aramamakta (%7)

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Desteğine İhtiyaç Duyulan Alanlar (ilk üç)

Maddi ve aynı yardım (%39)

Üçüncü ülkeye yerleştirme (%35)

Güvenli ve onurlu istihdama erişim (%31)

BM ve Sivil Toplumun Desteğine İhtiyaç Duyulan Alanlar (ilk üç)

Üçüncü ülkeye yerleştirme (%53)

Maddi ve aynı yardım (%45)

Güvenli ve onurlu istihdama erişim (%24)

HUKUKİ DESTEĞE VE ADLİ YARDIMA ERİŞİM

Katılımcıların **%25'i hukuki desteğe ihtiyaç duydukları** bir durumla karşılaştıklarını teyit etmiştir.

Katılımcıların **hukuki destek/adli yardıma ihtiyaç duyduğu başlıca konular arasında** boşanma (%15), kayıt ve statüdeki değişiklikler (%14) ve Geçici Koruma Kimlik Belgesi – Uluslararası Koruma Başvuru Sahipleri ve Statü Sahipleri Kimlik Belgesi (%13) yer almaktadır.

Hukuki Desteğe ve Adli Yardıma Erişim

Avukattan destek almadı (%33)

Ulusal ve uluslararası STK aracılığıyla avukattan destek aldı (%24)

Özel avukat aracılığıyla destek aldı (%23)

Baro tarafından atanan avukattan destek aldı (%17)

Hukuk Kliniklerine Erişim

Hukuk klinikleri aracılığıyla destek almadı (%66)

Deprem sırasında hukuk kliniklerinden destek aldı (%18)

Depremden önce hukuk kliniklerinden destek aldı (%16)

BELGELENDİRMEMEYE ERİŞİM

Katılımcıların **%58'i** Türkiye'de **medeni durumlarına dair belgelerin nasıl alınacağı konusunda farkındalığı olduğunu** teyit etmektedir.

Katılımcıların **%34'ünün** Türkiye'de **medeni durumlarına dair belge** (özellikle doğum ve evlilik belgeleri) **alması gerekmiştir.**

Belge alması gerekenlerin **%79'u hizmet sağlayıcılara erişimde herhangi bir zorlukla karşılaşmadıklarını** bildirmiştir.

Belgendirmeye Erişimin Önündeki Başlıca Engeller

Gerekli belgelerin eksikliği (%19)

Yükümlülük ve/veya prosedürler hakkında bilgi eksikliği (%18)

Türkiye'de ikamet adresinin bildirilmemesi / ikamet adresini gösteren belgenin olmaması (%16)

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

Ortak 3RP Ulusal Koruma / Ulusal Çocuk Koruma / Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektör İstişareleri

3RP Ulusal Koruma Sektör (Çocuk Koruma ve TCDŞ dahil) Koordinasyon Ekibi

3RP Planlaması: Zaman Çizelgesi - 1

- **18-19 Eylül:** Ürdün'de 3RP Bölgesel Planlama Çalıştayı
- **Eylül-Ekim:** Koruma Sektörü İstişareleri
- **11 – 15 Ekim:** Gözden geçirilmiş taslak planın geri bildirim için sektörle paylaşılması
- **16 Ekim:** Sektör planının ilk taslağının sektörler arası ekibine sunulması
- **22 Ekim:** Sürecin tanıtılması adına başvuruda bulunan ortaklarla Bilgi Yönetimi çalıştayı düzenlenmesi
- **22 Ekim:** Başvurular için başvuru veritabanının ortaklarla paylaşılması

3RP Planlaması: Zaman Çizelgesi - 2

- **1 Kasım:** Ortakların başvuruda bulunmaları için son tarih
- **4-15 Kasım:** Koordinatörlerin ortakların başvurularını değerlendirmeleri ve geri bildirim verilmesi
- **15 Kasım:** Koruma koordinatörlerinin sektör hedeflerini, bütçeleri ve gözden geçirilmiş planı sektörler arası ekibine sunmaları için son tarih
- **21 Kasım:** Türkiye Cumhuriyeti ile Ulusal Paydaş İstişare Toplantısı
- **Şubat:** 3RP 2025 Lansman Etkinliği

Mevcut Durum

Ulusal Koruma Sektörü

- Sektör ortaklarının tamamlayıcı girişimleriyle beraber, kamu kurumlarının devam eden birincil rolü ve sorumluluğu.
- Kentsel nüfusun yüksek yoğunluğunun hizmet sunumu üzerindeki etkisinin artan ihtiyaçlar ve risklere karşı etkisi.
- Güneydoğu depremlerinin topluluklar ve hizmet sağlayıcılar üzerindeki etkisi.
- Kötüleşen ekonomik koşullar, geçim kaynaklarının kaybı ve temel ihtiyaçların karşılanamaması sonucunda hayatta kalma stratejilerinin benimsenmesi (deprem özelinde).
- Karma sınır ötesi göç hareketleri sonucu durdurulan/ yakalanan gruplar içinde uluslararası koruma ve destek ihtiyacı bulunan kişilerin olma ihtimali.
- Geleneksel koruma hizmet sağlayıcıları ile işbirliğinin sürdürülmesi.
- Sektörün kalkınma aktörleri ve özel sektör de dahil olmak üzere geleneksel olmayan ortaklarla ilişki kurmasını gerektiren azalan fon eğilimleri.
- BM Sürdürülebilir Kalkınma İşbirliği Çerçevesi ile artan etkileşim de dahil olmak üzere insani yardım-kalkınma bağının güçlendirilmesi.

Mevcut Durum

Ulusal Çocuk Koruma Sektörü

- Kötüleşen ekonomik koşullar, geçim kaynaklarının kaybı ve temel ihtiyaçları karşılayamama, olumsuz başa çıkma mekanizmalarına (örneğin, eğitime devam etmeme/ettirmeme, çocuk işçiliği, çocuk evliliği, düşük kaliteli beslenme vb.) yol açmaktadır - özellikle depremden etkilenen bölgelerde.
- Refahın kötüleşmesi, özellikle ergenler için artan stres seviyeleri (travma, kayıp, öfke ve Türkiye'deki geleceklerine dair devam eden belirsizliklerle bağlantılı olarak); akran zorbalığı, aile içi şiddet, ev sahibi topluluklardaki gerginlikler, yaşam koşulları - konteyner kentler/GBM'ler vb. ile daha da kötüleşmektedir - saha raporlarına göre bağımlılık türlerine (uyuşturucu, alkol, çevrimiçi) karşı daha yüksek savunmasızlıklar.
- Hareket halindeki çocuklar ve aileler - Türkiye içinde (örneğin, depremden etkilenen illerden başka illere) ve üçüncü ülkelere - özellikle Avrupa'ya. Yakalanan, gözaltına alınan (ve geri itilen) kişiler arasında, Türkiye'de zaten kayıtlı olanların oranında artış - uluslararası koruma ve acil yardım araması gereken insanlar olabilir, insan ticareti mağdurları, refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuklar, ve diğer savunmasız bireyler dahil.
- Kimlik devre dışı bırakmaları, uluslararası koruma başvurularının reddedilmesi ve yakalanma korkusu nedeniyle çocuklar ve aileleri için hizmetlere erişimin kötüleşmesi - eğitim, sağlık, sosyal hizmetler.

Mevcut Durum

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Konteyner alanları genellikle gizlilik ve güvenlikten yoksundur, bu durum da kadınları ve kız çocuklarını daha fazla şiddet riskine maruz bırakmaktadır. Depremden etkilenen bölgedeki genel güvenlik riskleri göz önüne alındığında, kız çocukları okulu bırakmakta, olumsuz bir başa çıkma mekanizması olarak çocuk yaşta, erken ve zorla evlilikler artmaktadır.
- Depremden etkilenen illerdeki kültürel normlar ve güvenlik sorunları, kadınların ve kız çocuklarının hareketliliğini kısıtlamakta, bu durum da yardım aramayı, hizmetlere erişimi veya toplum yaşamına katılmayı oldukça zorlaştırmaktadır.
- Yasal statüdeki son değişiklikler, sınır dışı edilme korkusu ve ev sahibi topluluklar ile mülteci topluluklar arasındaki gerilimler, TCDŞ'ye maruz kalanların yasal ve sağlık hizmetlerine erişimini engellemekte, şiddetin yeterince bildirilmemesine ve dolayısıyla çözülemeyen TCDŞ vakalarına yol açmaktadır.
- Azalan finansman trendleri, TCDŞ önleme ve müdahale hizmetlerini önemli ölçüde zayıflatmakta ve en savunmasız nüfusları, devam eden ve kritik ihtiyaçlarına rağmen temel destekten yoksun bırakmaktadır.
- Ekonomik zorluklar, artan aile içi şiddete ve TCDŞ kırılganlıklarını artıran hayatta kalma stratejilerine neden olmuştur.
- Kamu kurumlarının aile içi şiddetle mücadeledeki kritik rolü göz önüne alındığında, hizmet sunumunu geliştirmek ve etkilenen bireylere daha iyi destek sağlamak için sivil toplum kuruluşlarıyla daha güçlü iş birliğine acilen ihtiyaç vardır.

İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme

Ulusal Koruma Sektörü

- Genel koruma durumuna istinaden, sosyopolitik, sosyokültürel ve sosyoekonomik bağlam nedeniyle zorluklar devam etmektedir.
- Geçim kaynaklarına, temel ihtiyaçlara, koruma desteğine ve yardıma erişimdeki zorluklar, çoğu hanenin hayatta kalma stratejileri benimsemesine neden olarak koruma risklerinin artmasına yol açmaktadır.
- Artan stres/endişe, akran zorbalığı, artan sosyal gerilimler, hane içi çatışma, hane içi şiddet, çocukların zorla dilendirilmesi, madde/alkol bağımlılığı, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik cinsel şiddet ve istismar gözlemlerine Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi kapsamında atıfta bulunmaktadır.
- Ek koruma riskleriyle karşı karşıya olan gruplar.
- Hukuki destek ve adli yardım da dahil olmak üzere hizmetlere erişim konusunda Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi kapsamında atıfta bulunmaktadır.
- Depremlerin toplulukların/bireylerin hassasiyetleri ve ihtiyaçları üzerindeki çok yönlü etkisi.
- Koruma için nakit, Ekonomik Güçlendirme sektörü, Eğitim sektörü ve Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek alt sektörü ile güçlendirilmiş işbirliği dahil olmak üzere orta ve uzun vadeli sektörler arası müdahalelere olan ihtiyacın artması.

İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme

Ulusal Çocuk Koruma Sektörü

- Mevcut bağlamın etkisi giderek çocukların ve ailelerin yaşamlarını etkiliyor.
- Azalan koruma desteği ve yardım seviyesi, azalan fon seviyeleri ve genel ekonomik durumla bağlantılı olarak, mülteci aileler arasında çocuk ve aile yoksulluk seviyelerinin artması bekleniyor, bu da eğitim katılım seviyelerini ve diğer olumsuz başa çıkma mekanizmalarını etkileyebilir.
- Politika düzeyindeki kararlar, belgelendirme durumunu etkileyerek temel hizmetlere (eğitim, sağlık, sosyal hizmetler ve ulusal hizmetler aracılığıyla sosyal yardım) erişimi azaltıyor - Çocuk Koruma ortaklarının iş yükünü artırması bekleniyor - hedeflenen müdahaleler için bireysel vaka yaklaşımını kullanırken, artan savunuculuk düzeyinde müdahaleler.
- Çocukları ve aileleri etkileyen konular hakkında veri ve kanıtların güçlendirilmesi - Çocuk Koruma Alt Sektörünün önceliği.
- Mevcut hizmetler hakkında hedefli farkındalık artırma, topluluk temelli Çocuk Koruma faaliyetleri ve PSD müdahaleleri aracılığı ile ailelerin, bakım verenlerin ve toplulukların koruma kapasitesini güçlendirmek - Önleyici programlama öncelik (bağlamsal zorluklara rağmen)
- Diğer sektörlerle devam eden işbirliği - TCDŞ alt sektörü (özellikle çocuk cinsel istismarı, CYZE, insan ticareti), Eğitim sektörü ve RSPSD alt sektörü, ÇİTÇG dahil

İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme - 1

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Şubat 2023 depremleri önceden var olan hassasiyetleri daha da şiddetlendirmiş ve özellikle kadın ve çocukları etkileyen aile içi şiddet, cinsel sömürü, istismar ve taciz gibi koruma risklerinin artmasına yol açmıştır. Mülteciler güvencesiz yaşam koşulları nedeniyle daha yüksek risk altındadır.
- Hassas nüfuslar cinsel sömürü ve istismar ile çocuk yaşta, erken ve zorla evlilik risklerini arttıran hayatta kalma stratejilerine başvurmaktadır.
- Güvenli alanlar, sığınma evleri ve psikososyal destek de dâhil olmak üzere, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi ve müdahale edilmesini sağlayan sistemlere yönelik destek devam etmektedir. Kuruluşlar, kadınlar ve gençler gibi hassas gruplara özel hizmetler sunmak için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASPB) ve Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) gibi kamu kurumlarıyla yakın işbirliği içinde çalışmaktadır.
- Kadınlar, çocuklar, gençler, engelliler ve yaşlılar, TCDŞ ile ilgili karşılaştıkları özgün risklerle başa çıkmak için hedefe yönelik desteğe ihtiyaç duyarlar.

İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme - 2

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Özellikle artan endişe ve belirsizlik seviyeleri ve genç nüfusun madde bağımlılığına yönelmesi, aile içi şiddetin, cinsel sömürü ve istismarın artmasına neden olmaktadır.
- Adli yardıma erişim, özellikle faillerden ayrılma sürecinde hukuki yardıma ihtiyaç duyan ve yasal statü kaybıyla karşı karşıya olan TCDŞ`ye maruz kalanlar için kritik önem taşımaktadır.
- Özellikle depremden etkilenen bölgelerde kadınlar ve kız çocukları için güvenli alanlar sağlarken, psikososyal destek programları aracılığıyla travma kaynaklı agresyonu ele almak ve diyalog için alanlar yaratmak yoluyla erkeklerin ve erkek çocuklarının TCDŞ önleme stratejilerine dahil edilmesi önemlidir.

Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı - 1

Ulusal Koruma Sektörü

- Kamu kurumlarına ve yerel yönetimlere çok katmanlı destek sağlamaya devam edilmesi. Sağlanan bu destekler, hizmetlerin mevcudiyetine ve kalitesine ve en hassas durumdaki bireylerin korumaya duyarlı bir şekilde ulusal sistemlere dahil edilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.
- Yetkili makamlarla işbirliği, önceki yıllardaki başarılar üzerine inşa edilerek yerel koordinasyon mekanizmaları üzerinden devam edecektir. Bu yerel koordinasyon mekanizmaları, işbirliğinin operasyonel hale getirilmesini ve yerel ihtiyaçların ve çözümlerin tespit edilmesini destekleyecektir.
- Sektör ortakları:
  - Özellikle yetkili makamlar tarafından sağlanan hizmetlerden yararlanamayanlar için uzmanlaşmış hizmetlerin sağlanması da dahil olmak üzere etkili koruma müdahalelerine katkıda bulunacaktır.
  - Uluslararası Koruma ihtiyacı olan bireylerin kayıt, belgelendirme ve ilgili süreçlere erişimini destekleyecektir.
  - Müdahalelerin, etkilenen toplulukların katılımıyla tasarlanacak ve uygulanacak olan, yaş, cinsiyet ve çeşitlilik yaklaşımına göre uyarlanması sağlanacaktır.
  - Toplulukların güçlendirilmesi ve harekete geçirilmesi, katılımı ve temsili için yöntemler araştırılacaktır.
  - Ev sahibi toplum ve mülteciler arasındaki sosyal uyumu güçlendirecek fırsatları belirleyeceklerdir.

Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı - 2

Ulusal Koruma Sektörü

- Depremlerle ilgili öncelikli müdahalelere genel bakış.
- Haklara ve hizmetlere erişimle ilgili mevzuatın uluslararası standartlar doğrultusunda tutarlı bir şekilde uygulanması için savunuculuk yapılması.
- Üçüncü ülkeye yerleştirme, tamamlayıcı yollar, gönüllü geri dönüşlerin izlenmesi dahil olmak üzere kalıcı çözümler için yolların araştırılması.
- Kanıta dayalı programlamayı ve müdahaleler arasında korumanın anaakımlaştırılmasını teşvik etmek için kısımlı veri toplama ve analizi yapılması.
- Korumaya duyarlı yönlendirme mekanizmalarının genişletilmesine yönelik desteğin sürdürülmesi.
- Özellikle küçük ve orta ölçekli STK'lar ile mültecilerin liderliğindeki kuruluşların yerelleşme gündemi doğrultusunda fon fırsatlarına erişimini artırmak için, fon sağlayıcı kuruluşlarla sürdürülebilir fon desteği konusunda savunuculuk yapılmasına katkı sağlanması.

Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı

Ulusal Çocuk Koruma Sektörü

- Çocuk koruma alanında kritik kamu kurumları ve yerel otoriteler/hizmet sağlayıcılarla (örneğin, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, belediyeler) devam eden ortaklıklar – daha fazla işbirliği/protokol genişlemesinin gerektiği kritik alanlar arasında uzmanlaşmış hizmet sunumu (örneğin, vaka yönetimi, yönlendirmeler dahil, RSPSD, çocukları içeren ÇK/TCDŞ vakalarında hukuki danışmanlık vb.) bulunmaktadır.
- Artan ihtiyaçlara rağmen, fon kesintilerinin ülke genelinde temel ÇK hizmet sunum noktalarına etkisi - ÇK/TCDŞ önleme ve müdahale hizmetlerinin sürekliliğini sağlamak için sektördeki çok sınırlı kaynakları yönlendirmeler ve coğrafi önceliklendirme yoluyla en üst düzeye çıkarmak için her zamankinden daha fazla koordinasyon kritik öneme sahip.
- ÇK vaka yönetimi, yapılandırılmış ve sürdürülebilir RSPSD hizmetleri, insani eylemde ÇK asgari standartları, çocuklara yönelik şiddet dahil önleme programları ve özellikle savunmasız çocuk gruplarına yönelik koruma programları alanlarında ÇK alt sektörü kapasitesinin güçlendirilmesinin desteklenmeye devamı - engelli çocuklar, ergenler, refakatsiz ve ayrı düşmüş çocuklar, göçebe/yarı-göçebe topluluklardan ve kırsal-tarım ortamlarında yaşayan çocuklar dahil.
- Çocukların, ergenlerin, bakım verenlerin ve topluluk yapılarının erken tanımlama, ÇK endişelerinin yönlendirilmesi, ÇK hakları ve hizmetleri konusunda farkındalık ve topluluk temelli önleme ve destek mekanizmalarının harekete geçirilmesi konularında kapasite güçlendirilmesinin desteklenmeye devamı

Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı - 1

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- En savunmasız nüfuslar için TCDŞ dışı kurumlardan güvenli sevkler/yönlendirmeler de dahil olmak üzere TCDŞ önleme ve müdahale hizmetlerine erişim kalitesinin daha fazla artırılması için kamu kurumlarına ve yerel yönetimlere verilen desteğin güçlendirilmesine devam etmek
- Hizmet sunumunun önündeki engelleri ele almak ve hizmete erişimi iyileştirmek ve TCDŞ riskini azaltmayı ana akımlaştırmak için TCDŞ ve TCDŞ dışı aktörlerle işbirliği geliştirmek
- TCDŞ'ye maruz kalanlar ve TCDŞ riski altında olanları hedefleyerek, kayıt ve belgelendirme de dahil olmak üzere mültecilerin temel hizmetlere erişimini kolaylaştırmak
- TCDŞ risklerini azaltmak; hükümet ve hükümet dışı aktörlerle işbirliği içinde bilgilendirme kampanyaları ve kapasite geliştirme çalışmaları yoluyla farkındalığı artırmak için topluluk düzeyinde girişimlerde bulunmak
- Tüm TCDŞ girişimlerinin yaşa, cinsiyete, çeşitliliğe ve engelliliğe duyarlı bir şekilde iyi tasarlanmasını ve uygulanmasını sağlamak ve tüm TCDŞ önleme, risk azaltma ve müdahale çalışmalarında maruz kalan merkezli bir yaklaşımı teşvik etmek

Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı - 2

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Yerelleşme gündemi ile uyumlu olarak TCDŞ konusunda çalışan küçük ve orta ölçekli STK'lara ve mülteci liderliğindeki kuruluşlara sürdürülebilir fon sağlanması için savunuculuk yapmak.
- TCDŞ`ye maruz kalanların adalet, koruma ve sağlık hizmetlerine tam erişimini sağlamak için kolluk kuvvetlerine yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri yürütmek.
- Ev sahibi ve mülteci toplulukları arasında sosyal uyumu güçlendirmek için, TCDŞ ile ilgili farkındalığı artırma ve önleme konularında fırsatları araştırmak.
- TCDŞ vakalarına ilişkin olarak, kanıta dayalı programlama için ayrıştırılmış verilerin toplanması ve müdahalelerin tüm demografik grupların ihtiyaçlarına cevap verebilmesini sağlamak

Hesap Verebilirlik Çerçevesi

Ulusal Koruma Sektörü

- Sektörler arası standartları ve teknik kapasite paylaşımını teşvik eden Etkilenen Topluluklara Karşı Hesap Verebilirlik Görev Ekibi desteklemeye devam edilmesi.
- Cinsel Sömürü ve İstismardan Koruma (CSİK) standartlarının ve risk azaltma, önleme ve müdahale mekanizmalarını güçlendirmek için CSİK Türkiye Ağı ile etkileşim kurmaya devam edilmesi.
- Koruma hizmeti sunumuna engelli bireylerin ve bakım verenlerinin dahil edilmesini anaakımlaştırmak için Yaşlılık ve Engellilik Kapsayıcılığı Görev Ekibi ile çalışmaya devam edilmesi.
- Korumanın anaakımlaştırılması, programlama ve savunuculuk yoluyla koruma sonuçlarının kolektif olarak elde edilmesi için koruma dışı sektörler ve geleneksel olmayan ortaklarla çalışmaya devam edilmesi.
- Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi ve tematik/yerel veri toplama çalışmaları da dahil olmak üzere, kanıta dayalı ihtiyaç belirleme ve müdahale çalışmalarını sürdürmeye devam edilmesi.
- Program yönetimi döngüsü boyunca da dahil olmak üzere topluluk katılımının, dahiliyetin ve temsiliyetin sürdürülmesi.
- Sektör izleme ve değerlendirme çerçevesi, kazanımların yaş, cinsiyet, engellilik durumu ve çeşitliliğe uygun bir şekilde raporlanmasını ve izlenmesini sağlayacaktır.

Hesap Verebilirlik Çerçevesi

Ulusal Çocuk Koruma Sektörü

- Koruma Sektörü çerçevesi parametrelerine ek olarak:
- Çocuk korumanın ana akımlaştırılması ile programlama ve savunuculuk yoluyla koruma sonuçlarının kolektif olarak elde edilmesi için koruma dışı sektörler ve geleneksel olmayan ortaklarla çalışmak.
- Mevcut verilerin kullanılması ve kanıta dayalı programlama için hedefli verilerin derlenmesi - Koruma Sektörünün ve diğer sektörlerin düzenli veri ve analiz çalışmaları da dahil, özellikle IAPNA ve Eğitim Sektörü anketleri
- Çocuk Koruma sektörünün hedefli müdahalelerini yansıtmak için risk düzeyine dayalı izleme.
- Çocuk güvenliğinin genel koruma ve hesap verebilirlik mekanizmalarına ana akımlaştırılmasını sağlamak.

Hesap Verebilirlik Çerçevesi - 1

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Sektör, tüm müdahalelerde maruz kalan merkezli bir yaklaşım benimseyecek, hizmetlerin gizli, saygılı ve maruz kalanların bireysel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış olmasını sağlayacaktır.
- Sektör, etkilenen kişilere karşı hesap verebilirliği, kaliteli programlamayı ve tüm maruz kalanların hizmetlere güvenli erişimini güçlendirecektir.
- Sektör, TCDŞ riskini azaltmayı yaygınlaştırmak, TCDŞ Kılavuz İlkeleri doğrultusunda güvenli yönlendirmeler sağlamak ve TCDŞ'ye maruz kalanlara bütüncül bir müdahaleyi teşvik etmek için TCDŞ dışı aktörlerle işbirliği yapmaya devam edecektir.
- Sektör, kadınların ve dezavantajlı grupların temsiline odaklanarak topluluk katılımını sağlayacak ve hesap verebilirlik mekanizmalarının toplumsal cinsiyet ve çeşitlilik hususlarını içermesini sağlayacaktır.

Hesap Verebilirlik Çerçevesi - 2

Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörü

- Sektör, programlamayı bilgilendirmek ve şeffaflığı artırmak için cinsiyet, engellilik durumu ve yaşa göre ayrıştırılmış verileri izleme ve değerlendirme çalışmalarına dahil edecektir.
- Sektör, TCDŞ riskini azaltma ve müdahaleye yönelik koordineli, sektörler arası bir yaklaşım sağlayarak hesap verebilirlik çerçevesine katkıda bulunmak için TCDŞ ihtiyaçlarının ilgili tüm insani yardım eylem planlarına dahil edilmesini sağlayacaktır.
- Sektör, tüm hesap verebilirlik mekanizmalarının TCDŞ'ye maruz kalanlara ve topluluk üyelerine endişelerini dile getirmeleri ve TCDŞ programlamasını daha fazla iyileştirmeleri için bir fırsat sunmasını sağlayacaktır.
- Sektör, kanıta dayalı bilgilere dayanarak TCDŞ ihtiyaçlarını belirleyecek ve hedefe yönelik müdahaleleri şekillendirmek için değerlendirmelere ve yerel düzeyde veri toplamaya öncelik verecektir.

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

İzleme & Değerlendirme İstişaresi

3RP Koruma Sektörü Bilgi Yönetimi

**Inter-Agency
Coordination**
Türkiye